

Frivillignetværk på Holmstrupgård

- Kvalitativ evalueringsundersøgelse

Frivillignetværk på Holmstruggård

– Kvalitativ evalueringsundersøgelse

©CFK • Folkesundhed og Kvalitetsudvikling, Børn og Unge, Region Midtjylland, 2014

Studertermedhjælper Christina Herold Hansen
Praktikant Marianne Kold Hansen

Region Midtjylland
CFK • Folkesundhed og Kvalitetsudvikling
Kvalitetsudvikling Social
Olof Palmes Allé 15
8200 Aarhus N
Tlf. 78 41 4000
E-mail: cfk@rm.dk
Hjemmeside: www.cfk.rm.dk
Rapporten kan downloades fra www.cfk.rm.dk under udgivelser

Indholdsfortegnelse

1	FRIVILLIGNETVÆRK PÅ HOLMSTRUPGÅRD	4
1.1	Ungdomshjemmet Holmstrupgård	4
1.2	Baggrund for projektet	5
1.3	Formål	6
2	METODE	8
2.1	Beskrivelse af projektet	8
2.2	Dataindsamling og grundlag	10
3	FASTHOLDELSE AF FRIVILLIGE I BOGRUPPEN HOLMSTRUPGÅRD	12
3.1	Hvilke sociale elementer er afgørende for fastholdelse?	12
3.2	Hvilke organisatoriske elementer er afgørende for fastholdelse?	14
3.2.1	I forhold til rollen som frivillig	15
3.2.2	I forhold til struktureringen af udslusningsboligen	17
3.3	Frivillignetværkets betydning for fastholdelse	19
3.3.1	Oplever de frivillige en forbedring af deres sociale netværk til de andre frivillige og medarbejdere?	19
3.3.2	Oplever de frivillige en forbedring af muligheder for at sparre med de andre frivillige?	20
3.3.3	Oplever de frivillige en øget mulighed for fleksibilitet?	21
3.3.4	Oplever de frivillige et øget engagement i deres frivillige arbejde?	22
3.3.5	Afledt virkning: Frivillignetværkets signalværdi	23
3.3.6	Udviklingsperspektiver	23
4	KONKLUSION	25
4.1	Model for fastholdelse	26

1 Frivillignetværk på Holmstrupgård

Holmstrupgård Socialpsykiatriske Behandlingsinstitution har, med midler fra Social- og Integrationsministeriet, gennemført projektet Frivillignetværk på Holmstrupgård i perioden januar 2013 til januar 2014. Projektets sigte er at skabe en model for fastholdelse af frivillige medbeboere i udslusningsboliger, der er en del af et efterværnstilbud i Holmstrupgård's Bogruppe. CFK – Folkesundhed og Kvalitetsudvikling evaluerer projektet.

Indeværende rapport præsenterer evalueringen, herunder organiseringen af den frivillige Bogruppe tilknyttet Holmstrupgård og beskrivelse af projektet Frivillignetværk på Holmstrupgård.

1.1 Ungdomshjemmet Holmstrupgård

Holmstrupgård er et selvejende døgn- og aflastningstilbud under Jysk Børneforsorg med driftsoverenskomst med Region Midtjylland. Holmstrupgård tilbyder blandt andet unge med psykiatriske vanskeligheder, mulighed for at bo i en udslusningsbolig i Bogruppen, som en del af et efterværnsforløb. Efterværn i Bogruppen er et tilbud til den ungegruppe, der vurderes at have forudsætninger for at kunne bo i egen bolig, efter de har forladt Holmstrupgård's døgntilbud eller beskyttede boliger. Bogruppens tilknyttede unge er normalt begavede unge mellem 16 – 23 år, og kan være diagnosticeret med f.eks. skizofreni, personlighedsforstyrrelser, udviklings- og opmærksomhedsforstyrrelser og OCD.

Bogruppen Holmstrupgård

Bogruppen er organiseret i to præ-udslusningsboliger, en udslusningsbolig, et værested og JUMP (Job og Unge Matchning Program). I alle fire tilbud er der tilknyttet en frivillig. De frivilliges opgaver består blandt andet i at fungere som rollemodel for de unge, samt fungere støttende i den unges motivation og navigation i den nye livssituation, uden for anbringelse. De unge i udslusningsboligerne er mellem 18-23 år.

Fælles for alle udslusningsboligerne er, at alle beboere har eget værelse og deler køkken, stue og bad. Nedenfor følger en kort introduktion til de forskellige tilbud.

- **Apollon**

Præ-udslusningsboligen Apollon er boligen med mest pædagogisk støtte. Apollon er normeret til tre unge og en frivillig medbeboer. I projektperioden har der været fire unge og en medbeboer boende. Boligens tilknyttede kontaktpædagog kommer i boligen tre gange i ugen, samt morgenvagt hver dag, og supplerende hertil i weekenderne, hvis de unge har behov for det. De unge kan bo i præ-udslusningsboligen i op til halvandet år.

- **Flekshuset**

Præ-udslusningsboligen Flekshuset er normeret til to unge og en frivillig medbeboer. I projektperioden har der været en til to unge og en medbeboer boende. Boligens tilknyttede kontaktpædagog kommer i boligen tre gange i ugen, samt morgenvagt hver dag, og supplerende hertil i weekenderne, hvis de unge har behov for det. De unge kan bo i præ-udslusningsboligen i op til halvandet år.

- **Fønix**

Fønix er udslusningsboligen med mindst støtte, og kan eventuelt anvendes som et ekstra tilbud til unge, der tidligere har boet i Apollon eller Flekshuset. De unge skal kunne klare sig uden pædagogisk støtte i mindst et døgn. Fønix er normeret til to unge og en frivillig medbeboer. I projektperioden har der været en til to unge og en medbeboer. Tre gange om ugen er kontaktpædagogen på besøg i boligen, som suppleres af tilbud om støtte i weekenderne.

- **Værestedet ATHENA**

ATHENA er et værested for tidligere anbragte unge samt unge fra udslusningsboligerne. Værestedet har netcafé, massage/hvilerum, stue, køkken-alrum og en overdækket altan med pool og dart. Der bor en frivillig i ATHENA, der fungerer som en social vicevært. ATHENA har åbent tirsdag og onsdag kl. 15.00-22.00. Når ATHENA har åbent deltager en pædagog, den frivillige, samt sociale mentorer, der er tidligere indskrevne unge.

1.2 Baggrund for projektet

I SFI's undersøgelse fra 2004: "Fra anbringelse til efterværn – En pilotundersøgelse blandt sagsbehandlere"¹ præsenteres, at det i vellykkede efterværnsforløb er karakteristisk, at den unge i efterværnsforløbet indgår i en tæt relation til en voksen, som han/hun har tillid til. Faste tilknytninger viser sig dermed virksom i overgangen fra anbringelse til selvstændigt ungdoms- og voksenliv. Holmstrupgård vil derfor fokusere på en stadig bedre fastholdelse af de frivillige i udslusningstilbuddet, igennem projektet Frivillignetværk på Holmstrupgård. Projektet antages at have positive virkninger for de tilknyttede unge i Bogrupper Holmstrupgård, netop som kilde til at skabe stabile tilknytninger mellem frivillige og unge.

Projektet har arbejdet ud fra rationale om, at den grundlæggende værdi for rekruttering og fastholdelse af frivillige er:

- Den nære relation mellem de unge og de frivillige
- Den nære relation mellem de frivillige indbyrdes
- Den nære relation mellem de frivillige og medarbejdere

Herudover tager projektet udgangspunkt i rapporten "Measuring Job Satisfaction in Voluntary Workers" af Maria Bakatsa m.fl.². I rapporten opstilles fem motivationspunkter, som er med til at fastholde frivillige:

1. De mennesker, den frivillige arbejder med
2. Hvor stor uafhængighed man har
3. Den tilfredsstillelse, man får som frivillig, den såkaldte "service motivation" og hvordan frivilligt arbejde "makes you feel"
4. Kvalitet i organisationen
5. Hvor afvekslende arbejdet er

De fem punkter har, med forskellig vægtning, været udgangspunktet for projektets udvikling af nye metoder til fastholdelse. I analysen vurderes de forskellige motivationspunkter i sammenhæng med Bogrupperens frivilliges motivationspunkter for fastholdelse, der sammenfattes i rapportens samlede konklusion.

---

¹ <http://www.sfi.dk/resultater-4596.aspx?Action=1&NewsId=217&PID=9194>

² <http://people.exeter.ac.uk/SEGLEa/results/volunteers.html>

Det forventes, at projektets resultater kan formidles til andre tilbud eller foreninger, hvor frivillige er en del af arbejdet med udsatte børn og unges interesser.

1.3 Formål

Projektets formål har været at udvikle en model for fastholdelse af de frivillige gennem etablering af et frivillignetværk. Etableringen af frivillignetværket er sket over et år (januar 2013 – januar 2014) gennem forskellige igangsatte aktiviteter. Projektet har i praksis været udført og administreret af afdelingslederen af Bogruppen. Aktiviteterne har til sammen skullet danne grobund for stærkere sociale relationer mellem de frivillige.

Formålet med evalueringen er at danne et udgangspunkt for en model for fastholdelse. Da der er sket ændringer i projektet undervejs (jf. 2 Metode), vil evalueringen ikke udelukke de fokusere på frivillignetværket, men også hvilke sociale og organisatoriske elementer, der er afgørende for fastholdelse.

Dermed er evalueringens fokus at identificere virksomme elementer for fastholdelse, samt hvordan og hvorfor disse elementer virker til fastholdelse. Fokus for evalueringen kan illustreres på følgende måde:

FIGUR 1

Figuren illustrerer, at der er tre elementer i evalueringen, som har betydning for fastholdelsen.

Evalueringsanalysen tager udgangspunkt i to undersøgelsesspørgsmål, der er operationaliseret til fire evalueringsspørgsmål specifikt i forhold til frivillignetværket, og to evalueringsspørgsmål i forhold til sociale og organisatoriske elementer, der også virker til fastholdelse i Bogruppen Holmstrupgård.

- Undersøgelsesspørgsmål 1: Hvad virker til fastholdelse?
- Undersøgelsesspørgsmål 2: Hvorfor virker det til fastholdelse?

TABEL 1.1

Evaluerings spørgsmål rettet mod frivillignetværket

Oplever de frivillige en forbedring af deres sociale netværk til de andre frivillige og medarbejderne?³

Oplever de frivillige en forbedring af muligheder for at sparre med de andre frivillige?

Oplever de frivillige et øget engagement i deres frivillige arbejde?

Oplever de frivillige en øget mulighed for fleksibilitet?

TABEL 1.2

Evaluerings spørgsmål rettet mod sociale og organisatoriske elementer

Hvilke sociale elementer virker til fastholdelse?

Hvilke organisatoriske elementer virker til fastholdelse i forhold til rollen som frivillig og i forhold til strukturering af udslusningsboligen?

---

³ Evaluerings spørgsmålet er ændret siden evalueringsdesignet blev udarbejdet. I evalueringsdesignet forholder spørgsmålet sig til de unge, i indeværende rapport til medarbejderne.

2 Metode

Følgende kapitel vil indledningsvist beskrive ændringer i projektet undervejs, gennemførte aktiviteter samt datagrundlag og dataindsamling.

2.1 Beskrivelse af projektet

Holmstrupgård fik færre puljemidler end ansøgt, og det har skabt andre rammer for projektet end forventet. Supplerende hertil har afdelingslederen af Bogruppen og projektlederen for Frivillignetværk på Holmstrupgård, inddraget de frivillige i den indledningsvise definering af projektet. Det medførte en intern forventningsafstemning, der også blev ændringsgivende for projektet. Der fravalgtes aktiviteter, som skulle styrke frivilligfagligheden⁴, og aktiviteter, der skulle etablere sociale relationer på tværs af udslyningsboligerne mellem unge og frivillige. Således er Frivillignetværk på Holmstrupgård ikke implementeret, som først planlagt.

Det beskrevne formål med projektet var i fondsansøgningen, at projektet skulle omhandle både rekruttering af nabofrivillige samt etablering af frivillignetværk. Grundet de færre midler er fokus på rekruttering fravalgt.

Nedenfor er udarbejdet en tabeloversigt over både gennemførte og ikke-gennemførte aktiviteter, som er beskrevet i henholdsvis virkningsteori og fondsansøgningen. De afholdte aktiviteter uddybes i afsnittet Igangsatte aktiviteter.

Tabel 1.3

Aktivitet	Afholdt - ja	Afholdt - nej	Kommentar
Netværksmøder	X		Har været afholdt otte gange
Tre weekendaktiviteter	X		Dog kun afholdt en enkelt gang
Facebook-gruppe	X		Gruppen blev oprettet halvvejs inde i projektet
Holde oplæg om at være frivillig		X	En frivillig har sagt ja til at deltage, men oplægget har ikke været afholdt i evalueringsperioden
Abonnement på Holmstrupgård's nyhedsbrev		X	De frivillige er blevet det tilbudt
Julearrangement		X	Har ikke været afholdt i evalueringsperioden, men har været afholdt efterfølgende
Aktivitet mellem frivillige og kontaktpædagog	X		Aktiviteten blev afholdt halvvejs inde i projektet
Modtage undervisning/foredrag		X	Fravalgt grundet intern forventningsafstemning mellem projektleder og frivillige
Aktiviteter mellem frivillige og de unge ⁵		X	Fravalgt grundet manglende ressourcer og skærpet fokus for projektet

⁴ Begrebet *frivillig-faglighed* dækker over en stolthed over og en viden om det at være frivillig i relation til unge, der lider af psykiatriske vanskeligheder sygdomme, f.eks. gennem undervisning og foredrag. Rationalet herfor var at skabe en øget oplevelse af kvalitet i de frivilliges arbejde.

Tanken bag etableringen af frivillignetværket var oprindeligt, at de unge også skulle inddrages i aktiviteterne, for at etablere sociale relationer på tværs af udslusningsboligerne. Rationalet herfor var, at de unge ville få et mere udbygget netværk, og derfor ikke ville føle usikkerhed, hvis deres nærmest tilknyttede frivillig flyttede. Dog blev det hurtigt afklaret mellem de frivillige og projekt- og afdelingslederen, at hovedfokus for projektet skulle være etableringen af et socialt netværk mellem de frivillige. Derfor har fokus omkring relationsdannelse mellem frivillige og de unge været nedprioriteret, og indgår ikke i evalueringen. Grunden herfor har dels været de manglende økonomiske ressourcer, dels et ønske fra frivilligruppen om at etablere et solidt netværk mellem dem internt, førend en inddragelse af andre, ville være relevant.

På baggrund af fravalget har projektleder og afdelingsleder for Bogruppen Holmstrupgård en målsætning om at igangsætte et nyt projekt, der i højere grad fokuserer på en udbygning af de unges sociale netværk, bl.a. gennem rekruttering af nye frivillige. Projektlederen har i vinteren 2013/2014 søgt om satspuljemidler til at gennemføre et projekt, der handler om de unges etablering af netværk – både til de frivillige og til lokalsamfundet omkring Bogruppen Holmstrupgård. Det nyetablerede Frivillighus indgår som et afgørende tiltag i projektansøgningen.

Igangsatte aktiviteter

- *Netværksmøder*

Møderne har som hovedregel været afholdt en gang om måneden med deltagelse af frivillige samt projekt- og afdelingsleder af Bogruppen. Møderne har bestået af enten besøg hos hinanden i udslusningsboligerne eller fælles ture på restaurant. Møderne har været uformelle, og har primært haft social karakter, snarere end faglig karakter.

- *En weekendtur*

Omkring halvvejs i projektperioden deltog de frivillige samt projekt- og afdelingsleder af Bogruppen i en teambuilding-weekend. Fokus var at skabe et socialt netværk mellem de frivillige, bl.a. ved gennemførelse af teambuilding-øvelser.

- *Facebook-gruppe*

Gruppen er oprettet for de frivillige, og projekt- og afdelingslederen af Bogruppen har også adgang til den. Formålet med gruppen har primært været at skabe bedre mulighed for at de frivillige internt kan aftale tidspunkt for netværksmøder.

- *Aktiviteter med den primært tilknyttede kontaktpædagog*

For at styrke den sociale relation mellem de frivillige og de primært tilknyttede kontaktpædagoger, har projektet sat rammer for aktiviteter mellem kontaktpædagog og frivillig. Eksempelvis har en frivillig og en kontaktpædagog fløjet i svævefly sammen. Formålet har bl.a. været at skabe stærkere tilknytninger for at styrke de frivilliges tilknytning til Holmstrupgård.

- *Frivillighus*

Den første oktober 2013 blev det nye Frivillighus indviet, og det skal fremadrettet være en del af Bogruppens tilbud. Lejligheden, hvor frivillighuset er etableret, er erhvervet i projektperioden, men ikke i evalueringsperioden. Derfor indgår Frivillighuset ikke i evalueringen.

---

⁵ Der kan forekomme aktiviteter mellem de frivillige og de unge udover i projektsammenhæng. Her fokuseres dog på aktiviteter, som er en del af projektet.

2.2 Dataindsamling og grundlag

Evalueringen er baseret på kvalitative semistrukturerede interview med fem frivillige, seks unge samt to kontaktpædagoger, gennemført i en indledende og afsluttende fase. Herudover afholdtes afslutningsvist et fokusgruppeinterview med tre frivillige. Samlet baserer evalueringen sig på 18 interview og et fokusgruppeinterview. Interviewpersonerne er anonymiseret i rapporten. I analysen bliver der primært taget udgangspunkt i interviewene med de frivillige i den afsluttende fase. Nedenfor ses en tabel over gennemførte interviews i de to faser.

TABEL 1.4

Indledende fase		Afsluttende fase	
De unge	3	De unge	3
Medarbejdere	1	Medarbejdere	2
Frivillige	5	Frivillige	4

Årsagen til, at der i anden runde kun blev interviewet fire frivillige var, at der i perioden mellem de to faser var en frivillig, der var stoppet. De tre unge, der blev interviewet i første runde, var ikke længere tilknyttet Bogrubbens udslningsboliger i sådan en grad, at de ville kunne vurdere eventuelle ændringer, forårsaget af projektet. Derfor blev tre nye unge interviewet i den afsluttende fase, og de blev adspurgt om deres oplevede forandringer i løbet af projektperioden. Citater fra interview med de unge er ikke anvendt direkte i evalueringssrapporten, da ændringerne i projektet har gjort, at der ikke har været aktiviteter rettet mod de unge. Det har derfor ikke været forventeligt, at de kan forholde sig til, eller mærke ændringer forårsaget af projektet.

Det var oprindeligt planen i evalueringssdesignet, at dataindsamlingen skulle suppleres med data fra observation, og deltagelse i, afsluttende intern evaluering på Holmstrupgård. Den interne evaluering har ikke fundet sted i evalueringssperioden, og den indgår derfor ikke i evalueringen. CFK har fået udleveret noteringer lavet af Holmstrupgård i Bosted Systemet, men der er ikke lavet detaljerede registreringer af tids- og deltageroplysninger. Derfor kan noteringerne desværre ikke anvendes som forventet i evalueringen.

Bevæggrunden for, at evalueringen udføres kvalitativt er, at omfanget af personer, hvorom projektet favner, er lille, og at evalueringsspørgsmålene er af fortolkende karakter, og de er således ikke relevante at måle kvantitativt. Derfor er det vurderet, at de mest nyttige og valide data for at få svar på evalueringsspørgsmålene, indsamles via kvalitative semistrukturerede interview.

Evalueringen er som nævnt gennemført i projektets indledende og afsluttende fase. I det følgende beskrives de to faser i forhold til udarbejdelse af virkningsteori og interviewguide.

INDLEDENDE FASE

Den indledende evalueringssfase blev gennemført i foråret 2013 for at færdiggøre virkningsteorien (jf. bilag 1), og for at have et datagrundlag til at færdiggøre evalueringssdesignet. Formålet med at udarbejde en virkningsteori er at eksplicite og visualisere projektets indhold og direkte forventede virkningssammenhænge i en model, der i dette tilfælde er opbygget efter parametrene:

- Aktiviteter, der er igangsat som en del af projektet
- Indikatorer for igangsættelsen af aktiviteten
- Betingelser/ressourcer for at opnå indikatorerne

- Risikofaktorer i forbindelse med de igangsatte aktiviteter
- Dataindsamlingsfremgang for at vurdere indikatorer for virkning
- Forventede kortsigtede virkninger af aktiviteten
- Indikatorer for opnåelse af de forventede kortsigtede virkninger
- Forventede langsigtede virkninger af aktiviteten

Virkningsteorien er fremstillet med henblik på at udarbejde en gyldig virkningsevaluering af projektet Frivillignetværk på Holmstrupgård. Idet formålet med afholdelse af interview var at færdiggøre virkningsteorien, var interviewguiden undersøgende, med fokus på forventninger til projektet, samt en række baseline-lignende spørgsmål.

Efter den indledende evalueringsfase færdiggjordes virkningsteorien samt evalueringsdesign baseret på Holmstrupgårds fondsansøgning, interview samt dialog med projektleder. Virkningsteorien blev kvalificeret af projektlederen. Virkningsteorien er anvendt som afsæt for evalueringen af frivillignetværket. Ud over evaluering af projektets aktiviteter blev det i den indledende fase klart, at sociale og organisatoriske elementer også har indflydelse på fastholdelsen af de frivillige.

Evalueringen af de sociale og organisatoriske elementer for fastholdelse, har taget udgangspunkt i de to evalueringsspørgsmål (jf. tabel 1.3), der er blevet operationaliseret yderligere i interviewguiden.

AFSLUTTENDE FASE

Den afsluttende evalueringsfase blev gennemført i efteråret 2013 med formålet at vurdere evalueringsspørgsmålene og hvilke faktorer, der har været medvirkende til, at de er opnået eller ikke opnået. Interviewguiden i den afsluttende fase er udviklet via operationalisering af evalueringsspørgsmålene. Operationaliseringen har taget sit udgangspunkt i virkningsteorien. Efter gennemførte interview revideredes virkningsteorien, eftersom omfattende projektændringer viste sig gennemslagsgivne for resten af evalueringen.

I evalueringsanalysen er de afholdte interview blevet transskriberet og kodet. Kodningerne har virket som afsæt for analysestrukturen.

3 Fastholdelse af frivillige i Bogruppen Holmstruggård

I dette kapitel undersøges hvilke elementer, der virker til fastholdelse af de frivillige i Bogruppen Holmstruggård. Analysen er struktureret efter: hvilke sociale elementer, som er afgørende for fastholdelse, hvilke organisatoriske elementer, som er afgørende for fastholdelse og frivillignetværkets betydning for fastholdelse.

3.1 Hvilke sociale elementer er afgørende for fastholdelse?

Følgende afsnit belyser de sociale dele af det frivillige arbejde, som er betydende for de frivilliges fastholdelse⁶. Indledningsvist i afsnittet uddybes det, hvordan de frivillige ser det som en kvalitet ved det frivillige arbejde, at de lærer om sig selv og andre. Herefter belyses, hvordan relationen til de unge, som medbeboerne bor med, er afgørende for fastholdelse. Til slut beskrives kontaktpædagogernes afgørende rolle for fastholdelse, da de skaber tryghed for de frivillige ved at lytte og tilbyde hjælp, hvis der opstår udfordringer i udslusningsboligerne.

Personlig udvikling

Størsteparten af de frivillige ser det som en kvalitet ved det frivillige arbejde i Bogruppen, at de lærer noget om sig selv og deres relation til andre. Denne læring består bl.a. i at blive mere rummelig, udvikle sig som menneske, og få sat sit eget liv i perspektiv. Ida forklarer, at hun sætter pris på, at det frivillige arbejde har givet hende plads til at udvikle sig som person:

"Jeg har fået lov til at udfolde mig på en helt anden måde og udvikle mig på en helt anden måde ved at kunne være her. Der er ikke så meget plads til mig selv, men så er der plads til, at jeg kan udvikle mig på en anden måde, og det sætter jeg også rigtig stor pris på."

Ida

Anders fortæller om den personlige udvikling, det frivillige arbejde har givet ham. Det at bo sammen med de unge har bl.a. lært ham at være direkte i hans kommunikation, være tålmodig, tolerant og opfatte ting mere processuelt:

"Man lærer at sige tingene, som de nu er. Og man lærer også at være tolerant og tålmodig, og se tingene som en proces. Det nytter jo ikke noget at sige til de unge: "Fra nu af er det sådan og ellers så..." (...) Det kan de jo ikke håndtere. Jeg tror egentlig, at det er meget sundt."

Anders

Rammerne for, at de frivillige kan lære om sig selv og andre, er bl.a. betinget af de unge, de frivillige omgås. For medbeboerne i udslusningsboligerne er de unge, som de bor sammen med, afgørende.

De unge, som de frivillige bor sammen med

Gennem interview med de frivillige medbeboere fremgår det, at relationen til de unge, som de bor sammen med, er vigtig for de frivilliges trivsel i hverdagen. Der er ikke mange af medbeboerne, som har tætte relationer til de unge i Bogruppen, de ikke bor sammen med. Samtidig ser det ikke ud til at være afgørende for medbeboernes fastholdelse.

---

⁶ De opgaver som den sociale vicevært i ATHENA udfører, adskiller sig væsentligt fra de opgaver, som de andre frivillige udfører. Det er baggrunden for, at den sociale vicevært ikke er så synlig i analysen, da citaterne som hovedregel fungerer som eksempler på den typiske oplevelse eller holdning hos de frivillige.

Katrine forklarer, at forholdet til de unge, hun deler bolig med, er vigtig for hendes fastholdelse, da hendes hverdag påvirkes af de unge, der bor i boligen:

"Det er dem, jeg bor sammen med, som er afgørende [for fastholdelsen]. Og der har jeg da haft perioder, som har været sjovere end andre, som har været baseret på, hvem der netop har boet der."

Katrine

Medbeboerne nævner både de unges støttebehov, antallet af unge i boligen, de unges alder, det generelle oprydningsniveau samt udskiftningen af de unge, som faktorer, der har betydning for deres frivillige arbejde (jf. 4.2.1 Den sociale strukturering af boligen). Ida fortæller, at boligerne kan føles som spøgelseshuse, når der er flere unge inde i en dårlig periode, hvilket kan være hårdt for hende:

"Jeg synes, at det kan være hårdt, når de [unge] har det skidt (...) Og det påvirker en helt vildt meget. Både som person (...), men også i det, at de har det skidt. Det kan godt blive nogle spøgelseshuse nogle gange, når der er flere, der har det dårligt."

Ida

Blandt medbeboerne er der stor forskel på, hvor udfordrende de oplever, det er at bo sammen med de unge. Det kan muligvis skyldes forskel i personlighed og livssituation hos medbeboerne. Der er dog en umiddelbar sammenhæng mellem antallet af unge, de frivillige bor sammen med, de unges støttebehov, og hvor udfordrende medbeboerne oplever, at deres rolle er. Blandt de frivillige er der betydelige forskelle i forhold til de ovennævnte faktorer, hvilket gør det til et afgørende opmærksomhedspunkt i forhold til fastholdelse.

Ida præsenterer et godt eksempel på en måde at være frivillig medbeboer i boligen. Ida fortæller, at der i hendes bolig er en familær stemning, der afhænger af de unge, og hvor alle er gode til at gøre opmærksom på deres grænser. Ida prøver så vidt muligt at tage kontakt til en pædagog, når der opstår små konflikter i boligen. Ifølge Ida giver det tryghed, som betyder, at de kan udvikle sig sammen og stadig have deres individuelle svagheder:

"Det er meget familært oppe ved os (...) Vi kommer hinanden rigtig meget ved, og vi er rigtig gode til at lægge ud, hvor vores grænser går. Men det er også noget, som jeg har arbejdet meget med – at det skal være sådan, at hvis jeg er ved at koge over af et eller andet, så siger jeg det i stedet for at det enten ender ved en pædagog, eller at vi bliver sure på hinanden (...) Og det gør jo, at man synes, det er rart at være der, og det er trygt, og man kan både udvikle sig sammen og have sine svagheder."

Ida

En af grundene til, at de frivillige medbeboere bliver boende i Bogruppen er, at de har etableret en type relation til de unge, som gør, at de har lyst til at bo i boligen. Den type frivilligrolle (jf. 3.2.1 I forhold til rollen som frivillig), som medbeboerne definerer, er individuel og kan være forskellig fra de andre frivilliges roller. De oplever alle, at de etablerer roller, der er blevet arbejdet på, og som kontinuerligt skal arbejdes på.

Kontaktpædagogens betydning for fastholdelse

Flere af medbeboerne nævner selv, at den tilknyttede kontaktpædagog i udslusningsboligerne har betydelig indflydelse på, hvordan dagligdagen forløber. Generelt er alle medbeboerne tilfredse med den relation, de har til udslusningsboligens tilknyttede kontaktpædagog, hvilket er betydende i forhold til deres fastholdelse.

Katrine understreger pædagogernes indflydelse ved at fortælle, at det på baggrund af den åbne, lyttende og anerkendende pædagoggruppe stadig ville fungere for hende at være frivillig, hvis hun var den eneste medbeboer i Bogruppen:

"Hvis man f.eks. boede et sted, hvor man var den eneste frivillige, så tror jeg stadig godt det kunne fungere, hvis pædagoggruppen netop er så åben, lyttende og anerkendende, som den er her."

Katrine

Den gode relation til den tilknyttede kontaktpædagog giver medbeboerne mulighed for at drøfte eventuelle udfordringer i forhold til de unge. Medbeboerne forklarer, at de allerede har eller vil gøre brug af kontaktpædagogen i sådanne tilfælde. Medbeboerne begrundes det bl.a. med deres tætte relation til kontaktpædagogen, at kontaktpædagogen kender de unge godt, og at han/hun kontinuerlig kommer i udslusningsboligen. Derudover oplever medbeboerne tryghed ved, at kontaktpædagogen er vidende omkring de udfordringer, de kan opleve i hverdagen.

Katrine føler, at pædagogerne er interesserede i det, hun fortæller. Hun føler sig anerkendt af dem, og hun føler derfor, at hun kan fortælle dem, hvis der er noget, hun synes er svært:

"Hvis jeg har noget, så snakker de interesseret med mig, og det gør at jeg føler, at jeg kan komme til dem, hvis der er et eller andet, og det har jo også gjort. Så jeg synes, at de er gode til at vise og anerkende, at jeg er der, og hvis der er et eller andet, som jeg synes der er svært, så kan jeg godt komme med det."

Katrine

Videre fortæller Anders, at kontaktpædagogen bevirker, at han føler sig tryk i boligen. Han bruger ikke kontaktpædagogen til at drøfte udfordringer med så tit, men det giver ham tryghed at vide, at hun jævnligt er til stede i boligen:

"Der var en ung, der sagde på et tidspunkt, at den unge følte sig utrolig tryk ved at bo sammen med mig (...) Men jeg føler mig så til gengæld utrolig tryk ved at bo i lejligheden og vide, at hun er kontaktpædagog for min lejlighed (...) Det er ikke sådan, at jeg bruger hende, men jeg føler mig tryk på den måde, at jeg ved, at hun kommer engang imellem."

Anders

Medbeboerne forklarer, at det giver dem tryghed, at kontaktpædagogen er en stabil tilknytning, når de unge i boligen flytter, og nye kommer til. Ida pointerer det som afgørende, at medbeboerne føler tryghed ved kontaktpædagogen, da det er en person, der ofte kommer ind i deres hjem: "Situationen vender jo magtpositionen fuldstændigt – at hun kommer ind i mit hjem lige pludselig".

Sanne adskiller sig fra medbeboerne ved ikke at have en kontaktpædagog tilknyttet. For Sanne gælder det i stedet, at hun har nogle faste pædagoger tilknyttet de aftener om ugen, som hun arbejder i ATHENA. Ligesom medbeboerne bruger Sanne pædagogerne til at snakke om de udfordringer, som hun oplever i sit arbejde som frivillig social vicevært.

3.2 Hvilke organisatoriske elementer er afgørende for fastholdelse?

I dette afsnit beskrives hvordan kvaliteten af organiseringen af Bogruppen Holmstrupgård, påvirker de frivilliges arbejde. Kvaliteten af Bogruppen bliver vurderet ud fra de frivilliges oplevelse af, hvilke organisatoriske elementer, som de bedømmer at være en kvalitet ved det frivillige arbejde. På baggrund af interviewene er der valgt elementer af organiseringen ud, som vurderes mest betydningsfulde for fastholdelsen af de frivillige. De valgte

elementer er struktureret under temaerne rollen som frivillig og struktureringen af boligen.

3.2.1 I forhold til rollen som frivillig

I analysen er det tidligere beskrevet, at det er vigtigt for fastholdelsen, at de frivillige definerer en frivilligrolle, som balancerer med deres person og hverdag (Jf. 3.2 De unge, som de frivillige bor sammen med). I rapporten forstås begrebet frivilligrolle som et mangesidet begreb. Dels dækker det over de overvejelser, de frivillige gør sig om deres adfærd overfor de unge, og dels dækker det over deres overvejelser omkring omfanget og karakteren af det frivillige arbejde i Bogruppen. En del af frivilligrollen skal desuden ses i sammenhæng med de rammer, der fastsættes af Bogruppen og dets personale, både af organisatorisk og vejledende art.

I dette afsnit uddybes, hvordan de frivilliges frivilligrolle bliver nemmere af, at de ikke har et pædagogisk ansvar. Derudover beskrives betydningen af, at pædagogerne overfor de frivillige understreger grænserne for det frivillige arbejde.

Ikke noget pædagogisk ansvar

De frivillige er enige om, at det er vigtigt for deres fastholdelse, at deres frivilligrolle ikke indbefatter et pædagogisk ansvar. Et pædagogisk ansvar indebærer, i Bogruppen Holmstrupgård, at arbejde med de unge og de psykiatriske vanskeligheder ud fra en række pædagogiske mål og retningslinjer. For de frivillige ville et pædagogisk ansvar indebære, at de skulle efterleve og følge disse pædagogiske mål og retningslinjer i deres samvær med de unge.

Katrine udtrykker det mest fremførte argument blandt medbeboerne om, at et pædagogisk ansvar ville medføre mål for relationen til de unge, og det dermed ville føles som et arbejde at bo derhjemme. Katrine forklarer, at hun ikke ville kunne holde til det, og at hun derfor ikke kunne være medbeboer, hvis hun havde et pædagogisk ansvar:

"Jeg tror, at hvis jeg nogensinde fik [et pædagogisk ansvar], så ville jeg ikke kunne være støttebeboer, fordi så ville der lige pludselig være nogle mål, jeg skulle nå og nogle ting, som jeg skulle gøre (...). Det duer ikke, at det her [det frivillige arbejde] skal være et arbejde, fordi så er jeg på arbejde hele tiden."

Katrine

De frivillige oplever, at de i højere grad kan være sig selv uden det pædagogiske ansvar, og de oplever derfor at have frihed, da de ikke skal tænke på at agere pædagogfagligt i forhold til de unge. Derudover oplever de større lighed i relationen til de unge, da de unge kan betro sig til de frivillige uden der i samme grad skal handles pædagogisk ud fra det, der bliver sagt, eller at det skal gøres til en del af de unges behandling. Dermed kan de frivillige fungere som "eksklusive sparringspartnere", som hverken er deres venner eller pædagoger, men som kan fungere som både rollemodeller og ligeværdige.

Idet de frivillige ikke har et pædagogisk ansvar, har de heller ikke forudgående viden om de unges baggrund, f.eks. deres sygehistorie. Ida ser det som en fordel, da de unge og de frivillige på den måde har de samme forudsætninger for relationen. Hun ved ikke mere om de unge, end de har fortalt hende, og omvendt:

"Vi bor der under de samme omstændigheder. Så jeg har ikke den fordel, at de ikke ved noget om mig, og jeg ved alt om dem (...). De ved ikke mere om mig, end jeg har fortalt dem,

og jeg ved ikke mere om dem, end de har fortalt mig. Og det tror jeg er rigtig rigtig vigtigt for, at jeg også gider at investere noget af mig selv.”

Ida

Den ligeværdige relation mellem de unge i udslusningsboligen og medbeboerne gør, at medbeboerne kan slappe af som i et gængs bofællesskab – hvilket de frivillige også sammenligner udslusningsboligen med.

Understregning af omfanget af frivilligrollen

Medarbejderne indgår i løbende dialog med de frivillige og de unge om omfanget og definitionen af de frivilliges rolle. Medarbejderne er ikke alene om at definere de frivilliges rolle, men understreger løbende overfor de frivillige, at det at være frivillig ikke bør opleves som et arbejde, at de ikke bør føle sig forpligtet til at deltage i aktiviteter, og at de skal være sig selv i boligen. Katrine fortæller, at personalet er gode til at minde hende om, at hun skal være sig selv, og at hun ikke skal tænke det at være medbeboer som et arbejde.

På trods af, at der er løbende dialog mellem pædagogerne og medbeboerne om frivilligrollen, er der enkelte medbeboere, som finder det svært at balancere funktionen som rollemodel i boligen og at slappe af. Katrine fortæller, at hun i en periode følte sig presset, da hun oplevede, at hun skulle vise overskud, være overbærende og ansvarlig i boligen. Presset kom sig af, at en del af de unge havde en hård periode psykisk, men også fordi hun som medbeboer uden psykiske udfordringer følte, at hun skulle kompensere for de unges manglende overskud og fungere som en positiv rollemodel:

”Der har været en periode, hvor jeg føler, at jeg har været den eneste, der sådan har haft et overskud (...) [Det] var mig, der skulle vise overskud, skulle være overbærende, skulle være ansvarlig (...) Det syntes jeg var lidt hårdt, men jeg tror også, at det var meget mig selv, der sådan lagde det på mig selv, at jeg skulle være meget overbærende (...) Jeg ved jo godt selv, at jeg er støttebeboer⁷, og at de andre de er de unge, og der er en grund til, der er sådanne perioder.”

Katrine

Katrine har desuden taget sig selv i ikke at påpege forskellige huslige irritationer, f.eks. manglende rengøring, fordi hun har frygtet reaktionen fra enkelte af de unge, der har haft tendens til at tage kritikken personligt. Det kan hænge sammen med, at Katrine bor sammen med et højt antal unge med et stort støttebehov.

Anders tænker ligeledes over, hvordan han opfører sig i boligen, da han finder det vigtigt at fungere som en passende rollemodel overfor de unge. Han fik i starten at vide af medarbejderne, at han skulle agere ”som sin alder”, men han vælger alligevel ikke at skeje ud på samme måde i boligen, som han kunne finde på andre steder:

”Jeg kan huske, da jeg startede, da fik jeg at vide, at jeg bare skulle opføre mig som min alder (...) Det skal man selvfølgelig også gøre, og det gør jeg da også, men jeg skejer ikke så meget ud derhjemme, som jeg kan finde på at gøre andre steder, hvis jeg kommer ud f.eks.”

Anders

---

⁷ Undervejs i projektperioden har projekt- og afdelingsleder i dialog med de frivillige valgt at ændre titlen på de frivillige, som bor i udslusningsboligerne, fra ”støttebeboere” til ”medbeboere”.

Det at Anders ikke vælger at opføre sig "som sin alder" i udslusningsboligen belyser, at de frivillige forholder sig til den definition af frivilligrollen, som medarbejderne foreslår, men alligevel definerer og tilpasser deres egen frivilligrolle.

3.2.2 I forhold til struktureringen af udslusningsboligen

I dette afsnit vil det fremgå, at rammerne for og struktureringen af udslusningsboligerne, der er foranstaltet af Bogruppen Holmstrupsgård, er vigtig for medbeboernes fastholdelse. I første del af afsnittet præsenteres betydende elementer i forhold til at løse op for eventuelle udfordringer, der kan opstå ved at bo sammen med unge, med støttebehov. Herunder belyses kontaktpædagogens evne til at skabe en kultur i boligen, som tilpasses både medbeboer og de unge, f.eks. gennem afvikling af de faste torsdagsaktiviteter med rengøring, samt fastsættelse af husregler. I anden del af afsnittet bliver der fokuseret på udfordringerne ved, at de frivillige bor sammen med en ungegruppe, som er yngre end dem selv, og at der er hyppig udskiftning af de unge i boligerne.

Den sociale strukturering af boligen

Medbeboerne oplever udfordringer ved, at mange af de unge har svært ved at rydde op efter sig selv, gøre rent og tage hensyn til de andre i boligen. Det er elementer, som skaber irritation for de frivillige og kan komme til at fylde en del i deres hverdag. I den forbindelse har Bogruppen Holmstrupsgård iværksat en række tiltag, som afhjælper en del af problematikken og i sidste ende kan være afgørende for medbeboernes fastholdelse.

En del af den sociale strukturering består i, at der er en fast tilknyttet kontaktpædagog, som systematiseret kommer i boligen. Katrine fortæller, at hun finder det svært selv at skabe en passende kultur i boligen omkring, hvordan man bør opføre sig. Her oplever hun, at kontaktpædagogen hjælper til at skabe en kultur og sætte standarder for opførsel i boligen:

"Det er svært for mig at facilitere eller skabe en bestemt kultur. Hvis jeg tænker, sådan burde det være at bo her, og så der er fire andre, der tænker, at det tænker de ikke eller, det har de ikke tænkt over, og så er jeg lidt afhængig af, at der ligesom er [en kontaktpædagog], som kan hjælpe med, hvordan man opfører sig. Hvad for nogle standarder der er."

Katrine

Videre forklarer Ida, at kontaktpædagogen er god til at italesætte overfor de unge, hvad det betyder for dem, at der er en frivillig i boligen. Samtidig er kontaktpædagogen med til at beskrive, hvilken rolle Ida bør have i boligen, der f.eks. ikke indebærer, at det alene er hendes ansvar at rydde op:

"[Kontaktpædagogen] er rigtig, rigtig god til at få drengenes øjne op for, hvad det egentlig betyder for dem, at jeg bor der (...)" "Ida bor her jo ikke for at rydde op efter jer, men hun gør det engang imellem". Altså det her med, at vi har et åbent forhold, det er hun god til at italesætte - hvad det er for nogle forcer, vi har som lille gruppe."

Ida

I boligerne er der hængt lister med husregler op. Det oplever medbeboerne er en hjælp, da det sikrer synlige og klare retningslinjer for alle i boligen. Et andet element, som de frivillige selv fremhæver som betydende for deres hverdag, er torsdagsaktiviteten. Aktiviteten består i, at alle beboerne i boligen og den tilknyttede kontaktpædagog, hver torsdag hjælpes ad med at rydde op, og spise sammen bagefter.

Katrine fortæller, at torsdagsaktiviteten betyder meget for hende, da den sikrer en grundig rengøring en gang om ugen, så Katrine ikke bliver nødsaget til selv at tage ansvaret for, at de unge deltager i rengøringen:

"For mig betyder det helt vildt meget (...) Man kan virkelig mærke det på noget så simpelt som rengøring. Jeg ville blive sindssyg, hvis der ikke var de der fælles torsdage, hvor [kontaktpædagogen] kom og sagde: "Så venner, så gør vi rent". Så ville det være mig, der skulle gøre rent: "Kom nu. Stå nu op" Og jeg gider bare overhovedet ikke at være den, der skal gøre det."

Katrine

En del af medbeboerne forklarer desuden, at torsdagsaktiviteten er en god mulighed for at få forklaret de unge, hvis der er noget der går dem på omkring oprydning eller larm i boligen. De oplever torsdagsaktiviteten som værende en passende ramme til at få det sagt, så de ikke skal konfrontere de unge på tidspunkter, der måske ikke er egnede.

Sammensætningen af de unge

De unge i udslusningsboligerne er alle i alderen 18 - 23 år, mens alle de frivillige medbeboere er ældre. Hovedparten af medbeboerne fortæller, at aldersforskellen mellem de unge, som de bor sammen med, og dem selv, kunne være en af grundene til, at de ville stoppe som medbeboer. Katrine forklarer, at hun i øjeblikket bor sammen med to 18-årige, hvilket påvirker relationen, da hun selv er 23 år. Det har fået Katrine til at tænke, at hun som f.eks. 28-årig ikke vil blive boende:

"Det har jeg tænkt over nogle gange, fordi der er de der to 18-årige hjemme ved mig, og jeg tænker, at allerede nu som 23-årig kan jeg godt sidde og rulle med øjnene rimeligt meget [griner] (...) Var jeg i den situation som 28-årig, tror jeg, at jeg ville tænke: "Ej, det gider jeg satme ikke!"

Katrine

Bekymringen blandt medbeboerne går på, at aldersforskellen kan skabe distance mellem dem og de unge i boligen. Tanken er, at de i endnu højere grad vil få en morrolle overfor de unge, og vil befinde sig i en teenage-hybel, de selv for længst er vokset fra.

Medbeboerne synes, at udskiftningen af de unge i boligerne kan være en udfordring, hvilket bl.a. bør ses i relation til, at de unge i de to præ-udslusningsboliger maksimalt må bo i boligen i halvandet år. Medbeboeren i udslusningsboligen Fønix oplever også, at udskiftningen kan være udfordrende. Medbeboerne forklarer, at de hyppige udskiftninger gør, at de oplever udfordringer i relationsdannelsen til de unge, da kontakten er omskiftelig. Udover udfordringerne med relationsdannelsen, oplever medbeboerne også vanskeligheder på baggrund af udskiftningen i forhold til nyetablering af både kultur og standarder i boligen. Udfordringerne med udskiftningen indikerer, at det kan have indflydelse på fastholdelsen.

Katrine fortæller, at hun bliver lidt stresset i forbindelse med udskiftningen af de unge. Hun bliver påvirket af det, da det er vigtigt for hendes trivsel i hverdagen, hvem hun bor sammen med. Katrine kan indimellem føle sig afmægtig, da hun ikke har indflydelse på udskiftningen:

"Det der med udskiftning af de unge... Jeg kan få helt stress, når de begynder at snakke om: "Nu flytter [en ung] snart", "Nej! Det må hun ikke!" Så det er noget, der bare påvirker mig rigtig meget (...) Hvem der bor der påvirker bare så meget, hvordan det er at bo der (...)

Nogle gange kan jeg godt føle mig lidt afmægtig, fordi jeg bare ikke har nogen indflydelse på, hvem det er, der bor der. Jeg aner ikke, hvem det er, der træder ind af døren næste gang."

Katrine

I forbindelse med beskrivelsen af de udfordringer, som medbeboerne oplever som følge af sammensætningen af de unge, bør der være opmærksomhed på, at der er andre hensyn at tage. Det er en bestemt gruppe, der er en del af udslusningen i Bogrupperen Holmstrupgård, og der er økonomiske⁸ hensyn, som gør, at der er en vis udskiftning af de unge i boligerne. Da det ikke kan ændres, er det vigtigt med personalets støtte i at håndtere aldersgruppen og udskiftningen i boligen, da det kan være afgørende for fastholdelsen af de frivillige.

Der er blandt de frivillige generel enighed om, at den lave husleje betød en del, da de sagde ja til at starte som frivillige på Holmstrupgård. Det virker dog samtidig til, at denne motivation for at være frivillig efterhånden er faldet lidt i baggrunden. Hvorvidt huslejen skal ses som en faktor, der er med til at fastholde de frivillige kan være svært at sige, men spørgsmålet er selvfølgelig, om de frivillige ville blive boede, hvis huslejen steg betydeligt.

3.3 Frivillignetværkets betydning for fastholdelse

Følgende afsnit vedrører frivillignetværkets betydning for fastholdelse, og er struktureret ud fra de nævnte evalueringsspørgsmål (jf. 2.1 Formål). Kapitlet vil forholde sig til de forventede virkninger, om de er opfyldt samt nye opdagelser i form af en afledt virkning af frivillignetværket. Slutteligt præsenteres en række udviklingsperspektiver i implementeringsøjemed på baggrund af evalueringen.

3.3.1 Oplever de frivillige en forbedring af deres sociale netværk til de andre frivillige og medarbejdere?

Der er blandt de frivillige enighed om, at de igangsatte aktiviteter, i forbindelse med frivillignetværket, har været afgørende for, at de har lært hinanden bedre at kende. Der er yderligere konsensus blandt de frivillige om, at de afholdte netværksmøder samt weekendturen i foråret 2013, har været de mest signifikante aktiviteter i forhold til en forbedring af de frivilliges interne sociale netværk. I de frivilliges beskrivelse af det styrkede sociale netværk fremgår det dog, at der er forskellige opfattelser af, hvilken betydning det sociale netværk har for dem. De forskellige opfattelser er forventelige, idet virkningen af et sådant tiltag vil afhænge af mange komplekse variable, f.eks. personlighed og livssituation. For Anders har frivillignetværket bidraget til, at han har lært nogle søde frivillige at kende, hvilket han kæder sammen med en motivation for at fortsætte som frivillig:

"Det har gjort, at jeg først og fremmest har lært nogle skide søde mennesker at kende. Så tror jeg også, det har gjort, at man er mere tilbøjelig til at forsætte som frivillig, når man nu har det her netværk. Eller det er man, det er jeg sikker på, at man er. Det er jeg i hvert fald."

Anders

Katrine forklarer, at hun har en god relation til alle de frivillige, men at hun ikke ved, om hun vil betegne relationerne som venskaber. De frivillige er ikke i kontakt med hinanden udover til frivilligarrangementerne (f.eks. netværksmøderne), men det oplever hun ikke som et problem, da hun opfatter deres nuværende kontakt som naturlig:

---

⁸ På møder mellem Århus Kommune – Sociale forhold og beskæftigelse (Økonomi-service) og Holmstrupgård i maj 2010, blev der vedtaget besparelser på baggrund af en reducere af opholdstiden i døgntilbuddene.

"Altså, jeg synes, jeg er på god fod med dem alle sammen. Jeg ved ikke, om jeg vil sige, at vi var gode venner. Det er svært at sige det. Vi ses ikke rigtigt udover de der frivilligarrangementer. Og snakker ikke rigtig sammen udover det. Men jeg tænker heller ikke, at det burde være sådan – at vi bare så hinanden hele tiden. Jeg synes det virker meget naturligt sådan, som det er nu."

Katrine

Det faktum, at de frivillige ikke snakker sammen udover frivilligarrangementerne, bemærker flere af de frivillige. Hovedparten af de frivillige gør også opmærksom på, at der i efteråret/vinteren 2013 har været holdt en pause i afholdelsen af netværksmøderne (bl.a. på grund af eksamensperiode for de frivillige, jul og nytår, og at der kom en ny frivillig i ATHENNA), og de forklarer yderligere, at de frivillige ikke selv har igangsat noget som erstatning for netværksmøderne. Det illustrerer betydningen af projekt- og afdelingslederen, som tovholder af og samlingspunkt for frivillignetværket, da frivillignetværket endnu ikke er selvkørende. Flere frivillige oplever projekt- og afdelingslederen som afgørende for opretholdelsen af frivillignetværket efter projektafslutningen. Ida beskriver, at hun finder det usandsynligt, at de frivillige selv ville kunne opretholde frivillignetværket uden deltagelse af projekt- og afdelingslederen. Hun begrundet det med, at de frivillige er så forskellige.

De frivillige oplever, at det styrkede sociale netværk mellem de frivillige er betydningsfuldt for at skabe tryghed, og at de igennem frivillignetværket kan reflektere over deres frivilligrolle. De frivillige ser en fordel ved etableringen af frivillignetværket, som et led i processen mod definition af egen frivilligrolle, da man som ny frivillig kan have svært ved at færdigudvikle sin frivillig-identitet. Ida forklarer, at hun har oplevet frivillignetværket som en støtte til definition af hendes frivilligrolle, da hun i starten havde brug for at få drøftet en række spørgsmål omkring sin rolle som frivillig. Hun pointerer, at hvis frivillignetværket ikke havde været der, ville hun have været nødsaget til at finde svarene selv:

"Man har ikke færdigudviklet sin identitet inden for det her, men man har lagt en eller anden form for base. I starten havde jeg meget mere brug for det, for at finde ud af: "Hvordan gør man?", "Hvor meget arbejde er der i det?", "Hvad er min rolle i det?", "Hvordan skal jeg være et forbillede?", "Skal jeg være voksen, eller skal jeg være social?" og "Hvordan er det, at det her er skruet sammen?". Men på et tidspunkt bliver du nødt til at tage stilling, fordi der ikke er det der netværk. Men det er der jo – det har vi haft, og vi har også haft tid til at spørge hinanden."

Ida

Dermed kan der argumenteres for, at etableringen af et frivillignetværk er mest givtigt for nye frivillige, da de i højere grad har brug for hjælp til at definere deres frivilligrolle. Det hænger sammen med, at de frivillige, som har været i Bogruppen i længere tid, har en mere klar forestilling om, hvad deres frivilligrolle indbefatter.

De frivillige oplever generelt en god relation til både kontaktpædagoger og pædagoggruppen som et hele. De igangsatte aktiviteter har ikke i sig selv bevirket en betydningsfuld ændring af relationen mellem dem. Årsagen til de allerede gode relationer skal sandsynligvis findes i de aktiviteter, som pædagoger og frivillige allerede før projektet har gennemført, og kontaktpædagogernes jævnlige besøg i udslningsboligerne.

3.3.2 Oplever de frivillige en forbedring af muligheder for at sparre med de andre frivillige?

I kraft af det styrkede sociale netværk oplever de frivillige en forbedring af muligheden for at sparre med hinanden, f.eks. på netværksmøderne. Sparringen består for de frivillige

primært af drøftelser omkring huslige irritationer, og de oplever det som værende en god mulighed for at sammenligne forskellige måder at håndtere små huslige konflikter på. Anders ser en fordel i at kunne sparre med de andre frivillige, da de har kendskab til de problematikker, man kan stå med som frivillig. Han oplever det som vigtigt, at de frivillige kan bruge hinanden i den henseende, da det kan være svært at snakke med venner udenfor Bogrupper om det frivillige arbejde, da de netop ikke har et kendskab til det:

"Det er jo meget væsentligt, at vi kan bruge hinanden på den måde, fordi man vil jo gerne ud med sine frustrationer på et eller andet plan, og det får man jo. Så at kunne snakke med nogen, som kan relatere super meget til det, man sidder med, det er jo super godt. For hvis man fortæller det til sin kæreste, så kan hun jo bare sidde og sige "ja" eller "nej", men hun har jo ligesom ikke den relation, som de andre frivillige har [til de unge], fordi de sidder jo præcis i det samme."

Anders

Yderligere pointerer Anders, at de frivillige opfylder et behov for sparring, som heller ikke de unge i boligen kan opfylde: "Man kan jo ikke sidde og snakke med de unge, i hvert fald ikke på den måde". For Katrine og Sanne er det dog ikke entydigt, at de vil bruge de frivillige til at drøfte eventuelle uenigheder i boligerne. Katrine beskriver, at hun oftere bruger sine veninder, end de andre frivillige, hvis der er noget, hun oplever frustrerende i hjemmet, f.eks. hvis det roder. Hun forklarer sit valg og fravalg med, at det er rart at snakke med veninder udefra, "fordi det er rart at få det ud i et andet forum". For Sanne er den største kvalitet ved det styrkede sociale netværk at opleve trygheden i at kunne bruge netværket, hvis hun får lyst til det. Hun mener ikke nødvendigvis, at det er et succeskriterium, at de bruger hinanden meget, men trygheden består i at have relationen, og det er den, der er vigtig:

"Et er, hvor meget man bruger det – for alle har jo også travlt, og man vil jo også gerne se sit almindelige netværk. Men det er også mere følelsen af, at man ville bruge det, [hvis der var brug for det], der er godt. Hvis der skulle ske et eller andet, så har man ligesom tilliden til: "Nå jamen, jeg kan altid tage ind til Katrine og få en snak med hende om det". Det synes jeg er den største kvalitet. For det behøver ikke være fordi, vi skal rende hinanden om dørene hele tiden, men man ved, at man kan snakke sammen, og at man har en reel relation."

Sanne

De frivillige giver generelt udtryk for, at de ikke deler alt om de unge, de bor med, med hinanden. Hvis der er behov for at tale om emner af lidt sværere eller mere problematisk karakter, vil de alle hellere betroe sig til kontaktpædagogen (jf. 3.3 Kontaktpædagogen). Deres behov for at snakke med hinanden om deres frivillige arbejde, består således primært af drøftelse af de daglige problematikker, der er knyttet til at bo med andre.

3.3.3 Oplever de frivillige en øget mulighed for fleksibilitet?

I evalueringsspørgsmålet forstås fleksibilitet i betydningen: at have fleksibilitet til, ved omfattende arbejdsmængde, at bytte vagter eller bytte bolig, og dermed fordele arbejdsmængden mellem de frivillige. Definitionen baseres på en idé fra Bogrupper Holmstrupgårds side om, at de frivillige i svære perioder kan aflastes af andre frivillige, i stedet for at stoppe i Bogrupper.

De frivillige medbeboere har ikke umiddelbart et ønske om eller behov for fleksibilitet, da de frivillige i størstedelen af tiden ikke oplever, at de yder et stykke frivilligt arbejde (jf. 4.1 I forhold til rollen som frivillig). Dermed bliver en mulighed for at bytte vagter overflødig, da de frivillige ikke reelt har vagter. Projekt- og afdelingslederen har, for at skabe øget mulighed for fleksibilitet, foreslået de frivillige at bytte boliger, men det oplever de frivillige ikke

som en mulighed. Ida forklarer, at det ville være som bytte sit hjem, hvilket ikke ligger naturligt for:

"Nogle gange har [projekt- og afdelingslederen] sagt at: "Det kunne være rigtig fint, hvis I vil skifte hus engang imellem", og det kan vi jo bare slet ikke. Altså, det ville være at flytte os ud fra vores hjem og så putte os ind et eller andet sted, og det kan man ikke."

Ida

Flere frivillige nævner mulighed for at bytte bolig som et potentielt løsningsforslag i tilfælde af, at de ikke var glade for at bo i deres nuværende bolig, f.eks. på grund af en dårlig relation til kontaktpædagogen. I det tilfælde ser de mulighed for at skifte udslysningsbolig som en eventuel løsning, i stedet for at stoppe som frivillig. Dermed kan der argumenteres for, at de oplever fleksibilitet, men ikke, om de oplever en øget mulighed for fleksibilitet i kraft af frivillignetværkets etablering. Det virker dog sandsynligt, at et styrket socialt netværk blandt de frivillige ville kunne gøre et bolig-bytte mere naturligt.

Den sociale vicevært tilknyttet værestedet ATHENA er i højere grad bundet op af faste tidspunkter for deltagelse i det frivillige arbejde end medbeboerne. Den frivillige i ATHENA – har i den forbindelse snakket med de andre frivillige om en turnusordning, hvor de andre frivillige hver især skulle tage en vagt en gang i måneden, så den frivillige tilknyttet ATHENA kun skulle være i ATHENA en gang om ugen. Det blev dog ikke stadfæstet før den frivillige stoppede.

3.3.4 Oplever de frivillige et øget engagement i deres frivillige arbejde?

I evalueringsspørgsmålet forstås engagement i betydningen: at være interesseret og optaget af noget, som man er delagtiggjort og inddraget i. Forståelsen implicerer en aktiv deltagelse. En vurdering af spørgsmålet vil derfor inkludere en evaluering af de frivilliges deltagelse i aktiviteter med andre frivillige, som en del af frivillignetværket, samt en vurdering af, om de frivillige selv aktivt har igangsat aktiviteter udenfor frivillignetværket.

De frivillige har deltaget aktivt i både netværksmøder og weekendtur, og har i den forbindelse udtrykt interesse samt tilfredshed med aktiviteterne.

De frivillige har endnu ikke selv igangsat aktiviteter, møder eller aftaler med hinanden eller de unge uafhængigt af pædagogerne og projekt- og afdelingslederen. Begrundelsen herfor synes mangesidet. Dels beskriver flere af de frivillige, at de har en travl hverdag med studie, job og venner, og derfor kan det rent praktisk være svært at have tid og overskud til at igangsætte aktiviteter. Dels har det sociale netværk i frivilliggruppen fra begyndelsen været sat i rammer fastsat af projekt- og afdelingslederen (eksempelvis netværksmøderne), og det kan muligvis virke hæmmende for de frivilliges initiativ til selv at igangsætte aktiviteter. Ligeledes beskriver de frivillige, at det i overvejende grad er pædagogerne, der igangsætter aktiviteter med de unge, både i de enkelte udslysningsboliger og på tværs af udslysningsboligerne.

Det har ikke været muligt at evaluere, om de frivillige udviser mere engagement i deres daglige kontakt og samvær med de unge, så det vil evalueringen ikke forholde sig til. Det virker dog sandsynligt, at det på sigt kan ændre sig, således at de frivillige i højere grad oplever incitament til igangsættelse af aktiviteter uafhængigt af pædagogerne.

Herved kan det – om end forsigtigt – konkluderes, at opretholdelsen af engagement, og herunder aktiv deltagelse og initiativ i det frivillige arbejde, indtil videre er afhængig af en facilitator fra Bogruppen Holmstrupgård.

3.3.5 Afledt virkning: Frivillignetværkets signalværdi

Det nævnes af flere frivillige, at oprettelsen af frivillignetværket har betydet et positivt fokus på dem som gruppe, og at det har sendt et signal om, at de frivillige er værdsat i Bogruppen og på Holmstrupgård. Katrine fortæller, at hun føler sig anerkendt gennem det fokus og den interesse, der har været på/for dem, og det, de laver, og at hun på den måde føler, at der bliver taget hånd om dem:

"Bare det der med at de viser interesse for os, og det at de laver arrangementer bare for os. For det viser, at de ved jo godt, at det er noget andet at være støttebeboer end bare at... De ved jo godt, det er noget specielt. De anerkender det på en eller anden måde, synes jeg. Så det ikke kun er de unge, som skal have det godt, men det er også os frivillige. Og så synes jeg, det er rigtig rart at vide, at der også bliver taget hånd om os, også hvis der er nogle problemer, så ved man, at så kan man komme til dem."

Katrine

De frivillige beskriver, at de også før projektstart oplevede at have en slags fælles gruppeidentitet som frivillige. De beskriver ligeledes, at det har ændret sig i kraft af, at der er sat et navn på – frivillignetværk – hvilket for dem signalerer fokus, interesse og opmærksomhed på de frivillige. Dermed er en afledt virkning af frivillignetværket, at der bliver sat fokus på de frivillige og deres arbejde, hvilket virker anerkendende for dem.

3.3.6 Udviklingsperspektiver

På baggrund af ovenstående evalueringsanalyse kan der identificeres to udviklingsperspektiver:

- **Udviklingsperspektiv 1: At finde en balance mellem at inddrage de frivillige og være tydelig omkring projektets ekspliciterede formål**

Den indledningsvise forventningsafstemning mellem projektleder og frivillige betød, at de frivillige oplevede et positivt fokus på dem, men samtidigt at opstarten tog lang tid, og at formålet med frivillignetværket i starten var udefineret. Ida beskriver, at hun i starten var i tvivl om og forvirret over projektlederens formål med at igangsætte projektet. Derudover bevirkede inddragelsen af de frivillige, at det tog længere tid for de frivillige at komme til erkendelse af frivillignetværkets omfang:

"Jeg synes, at han prøvede at bløde det op ved at sige: "Hvordan vil I gerne have, at det skal være?" Og det der skete ved, at han gjorde det var, at det tog længere tid for os at finde ud af, hvad vi egentlig skulle være. Og så ved jeg ikke, om man sad og tænkte hele tiden: "Hvad er det egentlig, han [projektlederen] gerne vil med det her?""

Ida

Ida fortæller videre, at det i starten var svært at indgå i frivillignetværket, da hun oplevede at have en sårbar og endnu ikke fast defineret frivilligrolle. Det betød, at hun var nervøs for mødet med de andre frivillige, da hun var bange for, om hun gjorde noget forkert i hendes frivillige arbejde. Ida fortæller, at hun efterhånden fandt ud af, at de frivillige har forskellige frivillige roller, og at der dermed "ikke er noget, som er rigtigt". Idas spekulationer i starten af projektperioden kunne muligvis have været reduceret, hvis formålet med frivillignetværket i højere grad var blevet ekspliciteret, så hun ville have vidst, at formålet var, at

de skulle lære hinanden at kende. Det er her vigtigt at finde en balancegang mellem at være formanende og at inddrage de frivillige.

- **Udviklingsperspektiv 2: Mere intens indsats fra begyndelsen**

Katrine beskriver, at hun i starten syntes, at det var svært at opretholde det sociale netværk mellem de frivillige, når de kun sås en gang om måneden, og at det derfor følte som en ny begyndelse til hvert netværksmøde. Ida har også reflekteret over det, og kommer med et konkret ændringsforslag om både at skabe et fokus og at skabe stærkere tilknytninger fra start. Hun foreslår, at man kunne have afholdt en weekendtur for de frivillige i starten af projektperioden for på den måde at styrke etableringen af de sociale relationer:

"Man fik ikke rigtig lov til at lære hinanden at kende ordentligt. Det er som om, at man starter forfra hver gang [til netværksmøderne]. For vi ser ikke rigtig hinanden udover til møderne. (...) Så da vi skulle af sted [på weekendtur], var det lidt ligesom, at vi skulle ned og møde nogle nye mennesker, og så skal vi finde ud af, hvad vi skal snakke om. Så jeg synes, det har været lidt svært (...) Og fordi det var så løst [defineret] i starten, kunne vi godt have kørt mere på relationen i starten for at få den op at køre. Hvis vi så havde taget en tur i sommerhus fra begyndelsen – det havde været hårdt at komme af sted – men vi kan jo sagtens finde ud af det. Så hvis det havde været noget af det første vi havde gjort, så tror jeg også, at vi var kommet længere i dag."

Ida

Dermed kan det anbefales, at der i etableringen af et frivillignetværk fokuseres på at skabe et intenst fokus på relationsdannelse, samt ekspliciterer dette fokus for at have et grundlag at arbejde videre fra. Derudover er det vigtigt, at der kontinuerligt afholdes frivilligarrangementer, for at sikre, at de frivillige ikke føler, at de skal "starte forfra" ved hvert møde. Det vurderes fremmende for de frivilliges muligheder for at lære hinanden at kende.

4 Konklusion

I følgende kapitel er evalueringens resultater sammenfattet fra de tre analysedele. Til slut konkluderes på de tre deles indbyrdes styrkeforhold i forhold til deres indvirkning på fastholdelse.

Betydningen af de unge, som medbeboerne bor sammen med

Evalueringen har vist, at relationen til de unge, som medbeboerne bor sammen med, er afgørende for fastholdelse. Relationernes betydning bunder i, at relationen til de unge indvirker kraftigt på de frivilliges hverdag på forskellige områder.

Et element, som påvirker medbeboernes relation til de unge, er aldersforskellen mellem unge og medbeboere. En del af medbeboerne sætter spørgsmålstegn ved, om de vil blive boende, når de bliver ældre, og aldersforskellen bliver mere markant. Samtidig oplever medbeboerne en hyppig udskiftning af de unge, hvilket påvirker relationsdannelsen. I forbindelse med sammensætningen af de unge, bør der imidlertid være opmærksomhed på, at der er pædagogiske og økonomiske hensyn at tage.

Der er blandt medbeboerne betydelig forskel på, hvor udfordrende de oplever, det er at bo sammen de unge, der i forlængelse heraf kan have betydning for stemningen i boligen. De oplevede udfordringer har en umiddelbar sammenhæng med antallet af unge, der bor i boligen og de unges støttebehov. Da der i forhold til de nævnte forhold er store forskelle blandt medbeboerne, bør dette tillægges opmærksomhed.

Rengøring og ro i boligen er elementer, som har betydning for medbeboerne. Bogrupperen Holmstruppgård har iværksat husregler og torsdagsaktiviteten, hvilket de frivillige oplever, danner gode rammer for både fælles rengøring og fælles drøftelse af, hvordan det går i boligen.

Betydningen af kontaktpædagogen

Evalueringen har vist, at den gode relation til boligernes tilknyttede kontaktpædagoger, er essentiel for medbeboernes fastholdelse. Kontaktpædagogerne er afgørende, da de får medbeboerne til at føle sig anerkendt, lyttet til, og medbeboerne oplever, at de kan betro sig til dem, hvis der opstår udfordringer i forhold til de unge. Desuden virker kontaktpædagogen som en stabil tilknytning, når de unge i lejligheden udskiftes. Samtidig er de med til at skabe kultur og standarder for adfærd i boligerne, hvilket kan være svært for medbeboerne selv at skabe.

Den frivillige sociale vicevært i ATHENA oplever også værestedets tilknyttede pædagoger som signifikante for trivsel, da pædagogerne også anerkender hende, og skaber tryghed i hendes frivillige arbejde.

Betydningen af defineringen af en individuel frivilligrolle

Evalueringen har vist, at det er afgørende for fastholdelsen, at medbeboerne får etableret en individuel frivilligrolle, der bevirker, at de føler sig tilpas med at bo i boligerne.

Medbeboerne er enige om, at det er vigtigt for fastholdelsen, at deres frivilligrolle ikke indbefatter et pædagogisk ansvar, da det ellers ville føles som at være på arbejde i deres eget hjem.

I forhold til de frivilliges definering af frivilligrollen er det vigtigt, at medarbejderne indgår i løbende dialog med de frivillige. Dialogen består i, at pædagogerne er gode til at under-

streg medbeboernes rolle overfor medbeboerne selv og de unge. De frivillige er bekendte med pædagogernes definition af det frivillige arbejde, men enkelte af de frivillige oplever indimellem udfordringer i forhold til at balancere deres frivilligrolle, hvilket i sidste ende kan have konsekvenser for fastholdelsen.

Frivillignetværkets betydning for fastholdelse

Evalueringen af frivillignetværket i Bogruppen Holmstrupgård har vist, at det har virket som et element til fastholdelse, idet det har styrket det sociale netværk blandt de frivillige. Grunden til, at de frivillige oplever det som et element til fastholdelse, er bl.a., at de igennem frivillignetværket har fået bedre muligheder for at spejle sig i andre, der har de samme betingelser i hverdagen, f.eks. i forhold til at være rollemodel for og medbeboer med unge med psykiatriske vanskeligheder. De frivillige bruger primært frivillignetværket til at sparre om og drøfte de daglige problematikker, der opstår i boligerne. Hvis de frivillige har behov for at tale om emner af sværere karakter, bruger de pædagogerne. Fordelen ved at kunne spejle sig i hinanden kommer ydermere til udtryk i de frivilliges definering af deres frivilligrolle, hvor frivillignetværket også viser sig gavnlig.

Evalueringen viser yderligere, at etableringen af frivillignetværket har skabt en signalværdi, der er værdifuld for de frivillige. Igennem etableringen af projektet har de frivillige følt sig anerkendt af Bogruppen Holmstrupgård, hvilket for de frivillige bidrager med en højere grad af fællesskabsfølelse mellem dem og Holmstrupgård.

Hvad gik ikke som forventet?

Evalueringen viser, at frivillignetværket ikke har haft mærkbar virkning i forhold til de frivilliges oplevelse af øget engagement eller øget fleksibilitet. Grunden herfor synes bl.a. at være, at der ikke har været et behov eller ønske fra de frivilliges side om at øge hverken mulighed for fleksibilitet eller engagement før frivillignetværkets etablering.

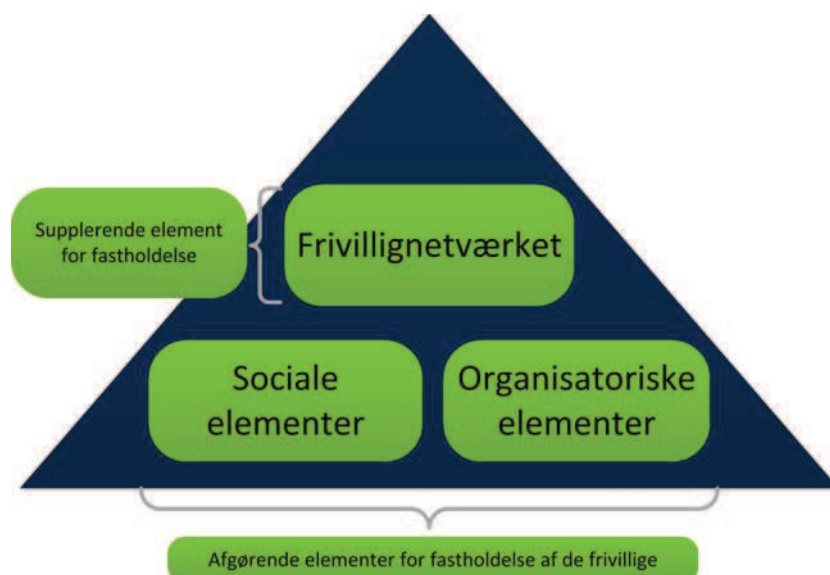
Udviklingsperspektiver

På baggrund af evalueringsanalysen præsenterer rapporten to udviklingsperspektiver. Det første angår vigtigheden af at balancere inddragelse af de frivillige med eksplicitering af projektets formål. Begrundelsen for det første perspektiv er, at det kan hjælpe med at undgå forvirring blandt de frivillige omkring projektets formål. Det andet udviklingsperspektiv angår en mere intens indsats fra begyndelsen af projektet, samt en kontinuerlig indsats igennem projektet for at fremme relationsdannelsen mellem de frivillige.

4.1 Model for fastholdelse

Afslutningsvist kan det konkluderes, at etableringen af frivillignetværket i projektperioden har været et virksomt element til fastholdelse. De sociale og organisatoriske elementer er for de frivillige de afgørende elementer for fastholdelse, mens frivillignetværket fungerer supplerende. Det bør understreges, at Holmstrupgård ikke før havde problemer med fastholdelse, men i et implementeringsperspektiv er det relevant at have for øje for den kontekst, hvori projektet Frivillignetværk på Holmstrupgård, indgår. Forholdet mellem de tre elementer for fastholdelse illustreres i figur 2:

FIGUR 2

I forhold til de beskrevne motivationspunkter (jf. 1.2 Baggrund for projektet) har det vist sig, at enkelte af de fem motivationspunkter har mere betydning end andre. Gennem analysen er det tydeligt, at de mennesker, de frivillige arbejder med, er af stor betydning for de frivilliges fastholdelse. Både de unge, de andre frivillige og medarbejderne på Holmstrupgård har betydning. Kvaliteten af organisationen er ligeledes afgørende i forhold til torsdagsaktivitet, husregler og tilknyttede kontaktpædagoger. De frivillige har generelt stor uafhængighed i forhold til deres frivilligrolle, men de bliver samtidig vejledt af pædagogerne. Balancegangen mellem de krav, de frivillige stiller til sig selv, og tilkendegivelser fra pædagogerne, kan for enkelte af de frivillige være udfordrende. Uafhængigheden er dermed både med til at fastholde, men kan også påvirke fastholdelsen negativt. Da de frivillige arbejder med mennesker, vil der altid være en vis afveksling i arbejdet.

TABEL 1.5

Hvad virker til fastholdelse?	Hvorfor virker det til fastholdelse?
Relationen til de unge, som medbeboerne bor sammen med, er afgørende for fastholdelse.	Relationen er afgørende, da den påvirker medbeboernes hverdag i udslusningsboligerne.
Den gode relation til boligernes tilknyttede kontaktpædagoger er essentiel for medbeboernes fastholdelse.	Relationen er essentiel, da vedkommende giver tryghed, stabilitet, anerkendelse og kan hjælpe i forbindelse med udfordringer i forhold til de unge.
Det er afgørende for fastholdelsen, at medbeboerne får etableret en individuel frivilligrolle, som passer dem.	Det er afgørende, da det bevirker, at de føler sig tilpas med at bo i boligerne og kan være "sig selv".
Det er afgørende for medbeboernes fastholdelse, at der er tiltag som torsdagsaktiviteten, husregler og understregning af standarderne i boligen fra kontaktpædagogens side.	Det er afgørende, da det sikrer et vis rengørings- og oprydningniveau, mere ro, bedre stemning og mindre ansvar til medbeboerne.

TABEL 1.6

Forventede virkninger af frivillignetværket, som forventes virksom for fastholdelsen	Er de forventede virkninger opnået?
At de frivillige oplever en forbedring af deres sociale netværk til de andre frivillige og medarbejderne.	<p>De frivillige har lært hinanden bedre at kende gennem de igangsatte aktiviteter.</p> <p>De igangsatte aktiviteter har ikke bevirket en betydningsfuld ændring af relationen mellem de frivillige og pædagogerne.</p>
At de frivillige oplever en forbedring af muligheder for at sparre med de andre frivillige.	I kraft af det styrkede sociale netværk oplever de frivillige en forbedring af muligheden for at sparre med hinanden, primært i forhold til huslige irritationer.
At de frivillige oplever et øget engagement i deres frivillige arbejde.	<p>De frivillige oplever ikke entydigt et øget engagement i deres frivillige arbejde.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De har deltaget aktivt i netværksmøder og weekendtur. - De frivillige har endnu ikke selv igangsat aktiviteter, møder eller aftaler med hinanden eller de unge, uafhængigt af pædagogerne og projekt- og afdelingslederen.
At de frivillige oplever en øget mulighed for fleksibilitet.	De frivillige medbeboere har ikke umiddelbart et ønske om eller behov for fleksibilitet i det frivillige arbejde, og der er derfor ikke en forbedring heraf.
Afløst virkning i løbet af projektet: Frivillignetværkets signalværdi gør at de frivillige føler sig anerkendt.	(Opdaget undervejs i evalueringen)

